

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
เทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง

คำนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการปราบปราม ได้กำหนดให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปีและรายงานผลปฏิบัติ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือตามระยะเวลาที่กำหนดรวมทั้งประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ กำหนดดัชนีที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยมีกำหนดเป็นมาตรการการรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)* ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

เทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง จะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งมิใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลเพชรเมืองทองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาโดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารของเทศบาลตำบลเพชรเมืองทองตามกรอบการประเมิน ความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐรวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรมแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง

มกราคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้าที่
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๑) วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๒) กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๓) องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต	๕
๒.๔) ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๒.๕) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๗
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๙
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๓
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๔
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๖
ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๑๙
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๑
ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๒
ภาคผนวก	๒๔
- แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	๒๕

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

๑. ความเป็นมา

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาคภาครัฐที่หลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายต่างๆ ชุมชนและประชาชน สอดส่อง เฝ้าระวังให้ข้อมูลและร่วมตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้นในสังคม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างจิตสำนึก ค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและลงมือต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

๓.๒ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and clean Thailand)” มีพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคม ที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ มีจิตสำนึกสาธารณะ สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก เน้นการพัฒนากลไกกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริต เสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ให้มีธรรมาภิบาล

๓.๓ ตามที่เสด็จและรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการหรือ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ

และหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เผื่อระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้ เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ

๑.๔ แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้หัวหน้าส่วนราชการมีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินงาน เช่นการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในด้านต่างๆ

๑.๕ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยตัวชี้วัดที่ ๓๐ การป้องกันการทุจริตการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ดังนี้

ข้อ ๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

ข้อ ๐๓๗ การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

และในเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใสและการทุจริตทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อมรวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

๑.๖ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท) ได้วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้าน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ภาคใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เทศบาลตำบลตากฟ้า โดยคณะผู้บริหารของเทศบาลตำบลตากฟ้า ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และถือเป็นนโยบายในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นวาระของชาติและจังหวัดนครสวรรค์ในการที่จะกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร จึงได้ดำเนินการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขึ้น เพื่อค้นหาประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในเทศบาล และจัดวางมาตรการป้องกันในการตรวจสอบ เผื่อระวัง เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้นในองค์กรได้

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑) วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมี มาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๒.๖) กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COCO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๖ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๖ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการเพิ่มเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ - ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน
ทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➢ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

➢ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยหากการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

➢ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➢ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันปราชัยล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๓) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามพหุขุม สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

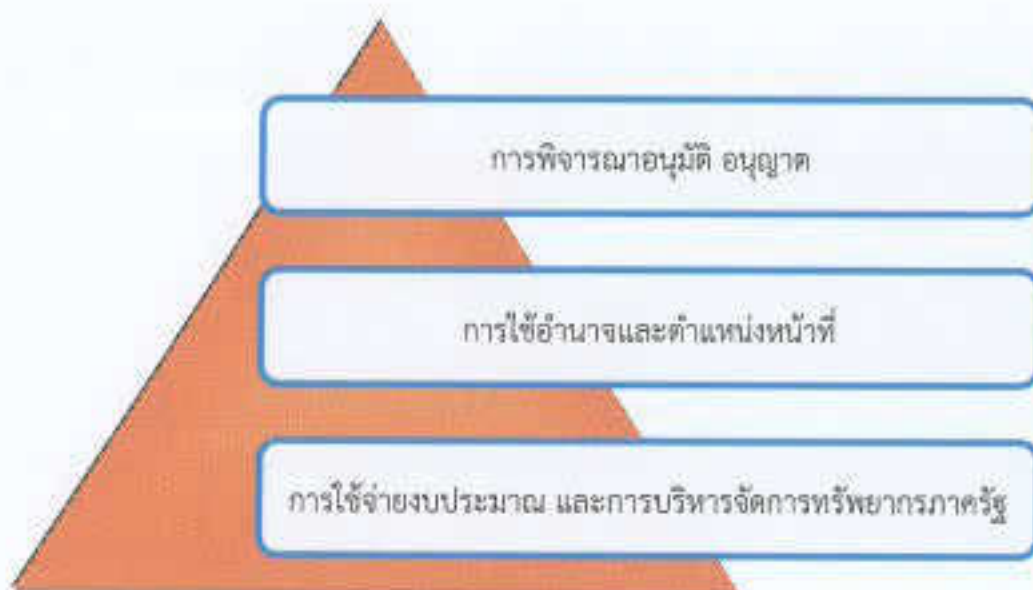
๒.๔) ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒.๔) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ / งาน

- ๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ
- ๒. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- ๓. การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในเรื่องใดก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำใ้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓

สารบัญ

หน้าที่

ตารางที่ ๑	ตารางระบุความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๒	ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๙
ตารางที่ ๓	SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๑
	ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๒
	ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๒
ตารางที่ ๔	ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๓
ตารางที่ ๕	ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๔
ตารางที่ ๖	ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๗
ตารางที่ ๗	ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง	๑๙
ตารางที่ ๘	ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๑
ตารางที่ ๙	แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๒
ตารางที่ ๑๐	ตารางเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)	๒๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๓	การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้		✓

Know Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor : ปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้ อย่างไม่ใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามตีโพจางจว)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำใ้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓		
๓	การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอดเวลา - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลังที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระดับด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

เกณฑ์การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้า ระวัง			ค่าความ เสี่ยงรวม จำนวน x รุนแรง
		๓	๒	๑	
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำใ้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		๒	๓	๖
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		๒	๓	๖
๓	การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้		๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญ และหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน ในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและ อาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อ กฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยการใช้ รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	
๓	การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล ตำบลตากฟ้า - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง ค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความ ผิดพลาดได้	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders		X	X
รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	X	X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ
ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยงระดับ สูง
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดย การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็น การรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน ในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้ง ผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อ การปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	ดี	ต่ำ	ค่อนข้าง ต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับ ติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้าง ต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (ต่อ)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๓	การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เพื่อมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามระดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลตากฟ้า

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตาม อาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้นักกลางภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี ๒๕๖๓ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมาย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้องโปร่งใส ๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		<p>๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต</p> <p>๕. หากพบว่ามีกรณีการกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย สะเมิง และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>
๒	<p>การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กร เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๕. จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
๓	<p>การจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตากฟ้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีหลายขั้นตอน จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๔. หากพบว่ามีกรกระทำผิดความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

✓ สถานะสีเหลือง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันเวลาที่ ตาม

มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓

✓ สถานะสีแดง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๓	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๓ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานพัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับใน	✓		

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง (ต่อ)

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๓	<p>๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก</p> <p>๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต</p> <p>๕. หากพบว่ามีกรณีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>	<p>โอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้</p>	✓		
๒	<p>๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กรเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก</p> <p>๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในเชิง เศรษฐศาสตร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุมการกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 	✓		

